

Jaargang 9 nummer 12 december 2017 Nieuwsbrief voor leden en vrienden van IVN en KNNV afdeling Apeldoorn
Redactieadres: nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl Bijdragen volgende nieuwsbrief graag vóór 24 december opsturen

Natuurmoment

Gewoel op de camping

Willen de zwijnen ook eens een nacht op een camping doorbrengen, is dat de reden voor de eigenaar in Hoenderloo om de camping te sluiten. Het omwoelen van de grond ziet de beheerder als totale vernieling. Terwijl de zwijnen de grasmat in feite klaarmaken voor natuurlijke verjonging. Zoveel mensen zoveel wensen.

Een kennis met een stacaravan op de Veluwe vroeg mij eens hoe hoog het hekje om haar caravan moest zijn om deze woeste beesten te weren. De hoogte die ik opgaf was helemaal niet van belang. Even samen de schouders er tegenaan en om lag het hekje.

Er zijn er veel dit jaar. Leuk. (Foto Yvonne Verhoef, tekst Yvonne Zwikker)

Uit de afdeling

Nieuwe leden/vrienden van IVN of KNNV-Apeldoorn

Nieuwe leden IVN: Eric Davidson, Ester Kleinpenning, na verhuizing Tilly Doornweerd (van IVN NW Veluwe) en Han Brugmans (van IVN Ede). Nieuwe vriend IVN: Paulien de Mare.

Nieuwe leden KNNV: Michiel Visch, Edo Kreuzen, Hilde Ham.

Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten.

Adreswijziging penningmeester IVN Anne de Vries, Nieuw adres: Molecatenlaan 11 7339 LH Ugchelen

IVN Ledenvergadering: Ronald Duin voorzitter IVN afdeling Apeldoorn.

Met 34 leden heeft op 23/11 de Ledenvergadering plaatsgevonden, waarbij Ronald Duin werd gekozen tot voorzitter. Het Jaarplan 2018 werd met toelichting per werkgroep vastgesteld.

De begroting werd - na een discussie over de begrotingstechniek - met meerderheid van stemmen aangenomen. Het bestuur zal in 2018 de begrotingsmethodiek onderzoeken en voorstellen doen voor 2019.

Na een korte pauze volgde in 3 kwartier een interessante introductie in de sociologie/samenhang binnen een bijenvolk door Harold Gerritsen

Lezersonderzoek Mens en Natuur

Het landelijk IVN magazine Mens en Natuur wordt vier keer per jaar met veel toewijding gemaakt. De redactie hoopt leden inspireert. Om dat te toetsen is afgelopen zomer een lezersonderzoek uitgevoerd. Uit de online enquête blijkt dat het blad goed wordt gelezen en dat alle rubrieken een dikke voldoende krijgen. De meeste mensen vinden de verhouding tussen IVN-nieuws en natuurinformatie goed, een aantal mensen zouden graag iets meer natuurweetjes willen teruglezen. Onderwerpen die het liefst worden gelezen zijn: duurzaamheid, planten, en met stip bovenaan: vogels. Alle suggesties heeft de redactie nauwkeurig doorgenomen, veel daarvan zien we de komende jaren in het blad terug.

>> [Lees het hele lezersonderzoek](#)

Activiteitenagenda IVN/KNNV

De activiteiten van IVN en KNNV staan open voor alle leden. Deelname aan werkgroepbijeenkomsten alleen na aanmelding/afstemming met de werkgroepcoördinator, vanwege het programma of het maximum aantal deelnemers. Bekijk alle (publieks)activiteiten van [IVN Apeldoorn](#) en van [KNNV Apeldoorn](#).

Activiteitenagenda

- 2/12 IVN [Landschapsonderhoud \(wilgen knotten\)](#)
- 2/12: KNNV [Plantenwerkgroep Mossenexcursie Meinerswijk](#)
- 4/12: KNNV [Paddenstoelenwerkgroep Excursie Hoog Buurlo](#)
- 5/12: KNNV [Vogelwerkgroep Werkgroepavond: Bijzondere vogels op eenzame eilanden](#)

- 9/12: KNNV Vogelwerkgroep Excursie naar Veluwe Randmeren
- 12/12: KNNV Plantenwerkgroep Werkgroepavond determinatie mossen
- 16/12 IVN Landschapsonderhoud
- 18/12: KNNV Werkgroep Sprengen & Beken: Excursie Koningsbeek in Paleispark Het Loo
- 19/12: KNNV Insectenwerkgroep Werkgroepavond
- 23/12: KNNV PTTellingen vogels bij Voorst
- 23 /12: KNNV Vogelwerkgroep Wandeling Hoog Buurlo
- 6/1 IVN Landschapsonderhoud
- 9/1: IVN IVN Nieuwjaarscafé (voor leden IVN Apeldoorn)

Cursusaanbod 2018

Voor de eerste helft van 2018 staan weer een aantal interessante, korte cursussen gepland. Je kunt je nu al opgeven.
[>> Kijk hier voor een cursusoverzicht](#)

9/1: IVN Nieuwjaarscafé (voor leden)

Wij nodigen je van harte uit voor het IVN Nieuwjaarscafé op dinsdagavond 9 januari in het IVN-lokaal aan de Heuvellaan. Inloop vanaf 19.30 uur.

Om 20.00 uur een nieuwjaarswens door het bestuur met wetenswaardigheden uit de afdeling.

Verder onder andere een open podium voor alle IVN'ers met spreektijd van 2 minuten, een fotoquiz gemaakt door Yvonne Verhoef, een selectie van fototoppers gepresenteerd door Cees van Vliet namens de kersverse fotowerkgroep. En uiteraard een hapje en een drankje en tijd om elkaar te ontmoeten.

Deze activiteit opent het jubileumjaar 2018, waarin IVN Apeldoorn haar 70 jarig jubileum viert.

[>> Lees meer](#)

Deskundigheidsbevordering

Meer dan monologen

Hoe draag je jouw kennis over de natuur het beste aan een ander over? Je kunt iets erover vertellen, maar het werkt vaak beter en motiveert meer wanneer je mensen uitdaagt om zelf iets uit te zoeken of te proberen. Ton Lommers, onderwijzer, trainer van NME-activiteiten en IVN-lid van het eerste uur ontwikkelt activerende ideeënbundels.

[Lees het interview met de maker van de ideeënbundels voor natuurgidsen.](#)

Er is inmiddels een bestelling geplaatst, zodat je binnenkort de 8 bundels ook live kunt zien.

Insectencursus bij IVN Zwolle

(Nog) niet in het aanbod van IVN/KNNV Apeldoorn, maar wel bij IVN in Zwolle. De cursus bestaat uit 5 lesavonden (vrijdag) met aansluitend op zaterdagochtend een excursie in verschillende gebiedjes in en rond Zwolle. Voorkennis is niet nodig.

De cursus start op vrijdag 20 april met een algemene inleiding. Vervolgens komen op de 4 volgende avonden en ochtenden verschillende groepen insecten aan bod: o.a. vlinders, libellen, zweefvliegen. Verder kijken we in de cursus ook naar het belang van inventariseren van bepaalde soorten en het belang van insecten voor onze leefomgeving.

[>> Meer weten over deze cursus](#)

Zet je in voor de natuur

IVN en KNNV Apeldoorn zijn altijd op zoek naar (vrijwillige) medewerk(st)ers. Kijk op de website van [IVN](#) of [KNNV](#)

Gevraagd: IVN gidsen voor excursies op aanvraag

Regelmatig ontvangen we verzoeken om een excursie te verzorgen buiten het reguliere excursieprogramma. Daarvoor worden dan gidsen gezocht om deze excursie uit te voeren. Als er een aanvraag binnenkomt wordt in de poule van 'gidsen op aanvraag' rondgemaild wie er de betreffende excursie voor zijn/haar rekening kan nemen. Ben je ook – op aanvraag – beschikbaar? Meld je dan bij Harold Gerritsen via opaanvraag@ivn-apeldoorn.nl

Leerlingen Helicon helpen bij aanleg Zuiderpark. Jij ook?

Leerlingen van beroepsopleiding Helicon dragen hun steentje bij aan de verbeterslag van Het Zuiderpark. Zij hielpen mee bij de aanplanting van 200 nieuwe bomen.

Omdat helaas niet alle bomen goed zijn aangeslagen (dit is gebruikelijk- bij de aanplant van groen), is aan de leerlingen gevraagd om een plan met oplossing te bedenken. Het beste rapport wordt nu als uitvoeringsplan opgepakt.

IVN Apeldoorn wil in het Zuiderpark de verschillende [ommetjes](#) vernieuwen. Wil je daaraan meewerken? Mail naar ivnexta@ivn-apeldoorn.nl

[>> Lees meer](#)

Vrijwilliger gezocht voor de IVN Webshop

Wil jij iets betekenen voor natuureducatie bij IVN en lijkt het je leuk om mee te werken in de webwinkel op Het Woldhuis? Dan ben jij degene naar waar we op zoek zijn. IVN Het Woldhuis in Apeldoorn zoekt een vrijwilliger voor 1 dagdeel tot max 4 dagen/week. Het is een vacature waarbij je indirect een bijdrage levert aan natuureducatie.

>> [Lees meer over deze vacature](#)

Ander nieuws en activiteiten

1/12 DWDD University presenteert op NPO1: Super Zintuigen door Freek Vonk

Bioloog Freek Vonk zal in navolging van zijn voorgaande colleges, Gif en Evolutie, dit jaar ingaan op het onderwerp Superzintuigen. Hoe nemen dieren de wereld waar? Met spectaculaire voorbeelden uit het dierenrijk neemt hij ons mee in deze verbazingwekkende wereld.

>> [Lees meer en bekijk eerdere uitzendingen](#)

15/12 Lezing: Vliegende kranen en deuren

Natuurfotograaf Michiel Schaap houdt bij Vogelwerkgroep Oost-Veluwe een lezing met als titel Vliegende kranen en deuren. Rode draad in deze lezing is het interessante leven van de kraanvogel en Europa's grootste roofvogel, de zeearend. Michiel Schaap, woonachtig in Lochem in de prachtige Achterhoek, doet al meer dan vijfendertig jaar aan natuurfotografie, een hobby die hem nog steeds niet verveelt. Natuurfotografie is voor hem meer dan alleen maar een mooi plaatje schieten. Je verdiepen in het onderwerp en een goede voorbereiding zijn eerste vereisten.

>> [Kijk hier voor meer informatie](#)

Boek: Veluwe Buitengewoon

Een bundeling van 80 verhalen door Gert Jan Blankena.

Speciaal voor IVN en KNNV leden: Als je het boek met korting wilt kopen, kun je het aanschaffen via het IVN Promotieteam. Het kost dan €15. In de boekhandel kost het €19,50. Je kunt het boek afhalen en betalen via Hans Eijgenraam

(promotieteam@ivn-apeldoorn.nl of 055-3552492.

Voor een inkijkje: zie VeluweBuitengewoon.nl en de [gelijknamige Facebook-pagina](#).

Landschapsonderhoud bij het Salamandergat

Het Salamandergat is een natuurlijk ven in de buurt van het Leesten.

Staatsbosbeheer heeft hier een flink aantal jaren geleden een strook bomen gekapt om verbindingzones voor dieren te creëren. Maar als je de natuur zijn gang laat gaan, neemt het bos het weer over. In november is onder redelijke weersomstandigheden bij het Salamandergat in Ugchelen een heleboel opslag van berk, Amerikaanse vogelkers verwijderd. Tijdens het werken zagen we de heideknotszwam, een [heel fraai paddenstoeltje](#).

Het resultaat van onze inspanningen mag er zijn, zeker direct rondom het ven. Er staat echter nog veel meer opslag, de werkgroep VENEL gaat hier dan ook zeker nog een werkochtend aan besteden.

[Maak een wandeling naar het Salamandergat.](#)

IVN Gastheer van het Landschap

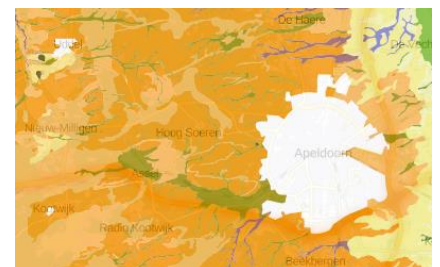
Op donderdag 9 november gingen 18 horeca- en recreatieondernemers uit de gemeente Apeldoorn op excursie om meer te zien en te horen over hun eigen omgeving. Zo zagen de ondernemers met eigen ogen de mooiste natuurplekjes op de Veluwe. Dat kunnen ze op hun beurt als gastheer of -vrouw delen met hun gasten. De ondernemers zijn nu IVN Gastheren van het Landschap en dragen dat actief uit. Willem Kuijpers en Hans Hogenbirk verzorgden (een deel) van deze excursie. [Gastheer van het Landschap](#) is een project van IVN Nederland en IVN Gelderland.

Atlas Leefomgeving

Vragen over je leefomgeving? Deze Atlas wijst de weg naar actuele en verantwoorde informatie over milieu en gezondheid. De site biedt veel kaarten, vaak tot op buurtniveau, aan. Te zien is bijvoorbeeld, hoe het staat met bodemkwaliteit, luchtkwaliteit of geluidhinder. Of waar archeologische landschappen zijn (zie foto). Op de Atlas Leefomgeving vind je ruim 250 kaarten met informatie over je leefomgeving en gezondheid. Je kunt op elk gewenst gebied in Nederland in- of uitzoomen, en de kaarten combineren voor meer inzicht.

<http://www.atlasleefomgeving.nl/home>

Tentoonstelling Natuurhistorisch museum Rotterdam

Spreeuwen centraal, door de lens van Jasper Doest tot en met 25 februari 2018.

Een aanrader voor jong en oud.

Zie: hetnatuurhistorisch.nl

Expedition Nature tot 4 maart in CODA Museum

Paradijselijke landschappen en sprookjesachtige natuur of juist melancholisch, absurd, angstaanjagend en vervreemdend. *Expedition Nature* toont werk van ruim twintig kunstenaars die op uiteenlopende wijze landschappelijke thema's belichten.

>> [Lees meer](#)

Natuurnieuws

Veluwe in wereldwijd onderzoeksnetwerk grasland

Natuurgebied Planken Wambuis op de Veluwe is als eerste Nederlandse locatie toegevoegd aan NutNet: een internationaal netwerk dat met eenvoudige experimenten wil bestuderen hoe grasland reageert op wereldwijde veranderingen. De meest ingrijpende invloeden van de mens op graslanden zijn veranderingen in bemesting en begrazing. Dit wordt veroorzaakt door verstoring van het evenwicht van voedingsstoffen in de bodem, en veranderingen in de soorten en aantallen grote grazers. Om het effect van die menselijke invloeden te begrijpen, is het belangrijk te weten wat er met de biomassa en diversiteit van planten, en met de samenstelling van de plantengemeenschap gebeurt, als je bepaalde voedingsstoffen toevoegt. Datzelfde geldt voor de aan- of afwezigheid van begrazing.

>> [Lees meer](#) (bron: Nature Today)

Belang biologische klok zie je pas echt in het wild

De impact van de biologische klok op de natuur en ons leven is enorm. Jetleg, paring, vogeltrek: heel veel is verbonden met de klok die in ons lichaam en dat van andere organismen de tijd bijhoudt. Het nieuwe nummer van het oudste wetenschappelijke tijdschrift ter wereld, *Philosophical Transactions of the Royal Society B*, is er geheel aan gewijd. Met de nadruk op onderzoek uit Nederland.

>> [Lees meer](#) (bron: Nature Today)

Monniksparkieten in het Mheenpark

De monniksparkiet komt van oorsprong uit Zuid-Amerika. Via een vogelhandelaar is een groepje in het wild in Apeldoorn beland. Daar weten de dieren zich wonder boven wonder zelfstandig te redden.

Anders dan alle andere parkieten en papegaaien die ons land hebben gevonden, bouwt de monniksparkiet een eigen nest. Hij neemt dus geen nesthol in bezit van spechten of andere holenbroeders. Bovendien plant de monniksparkiet zich niet als een dolle voort, zoals de halsbandparkieten bijvoorbeeld wel doen. Vogelaar Peter Lindeboom koestert de monniksparkieten in het Apeldoornse Mheenpark dan ook: "Het is inderdaad een exoot, maar zeker niet invasief!"

Op zondag 12 november heeft Peter Lindeboom in het radioprogramma *Vroege Vogels* verteld over de monniksparkiet in Apeldoorn.

>> [Beluister de uitzending](#) (bron: www.natuurlijkapeldoorn.nl)

Colofon, Contactadressen en afdelingsbladen

Contactpersonen: [IVN contacten](#)

[KNNV contacten](#)

Afdelingsbladen: [IVN Apeldoorn: Groenvoer](#)

[KNNV-Apeldoorn: De vier Jaargetijden](#)

IVN webwinkel: Met de kortingscode IVN-LID-1202 krijg je 10% korting in de [IVN webwinkel](#)

Natuurboeken: In [De vier jaargetijden](#) vind je zowel nieuwe als 'oude boeken service'.

Redactie: Hans Hogenbirk (nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl)

De nieuwsbrief niet meer ontvangen? Mail naar: [IVN: ledenadministratie@ivn-apeldoorn.nl](mailto:IVN:ledenadministratie@ivn-apeldoorn.nl)

[KNNV: ledenadministratie@apeldoorn.knnv.nl](mailto:KNNV:ledenadministratie@apeldoorn.knnv.nl)

